

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/92/2024
Identifikačné číslo spisu:	8620200223
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8620200223.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej v spore žalobkyne: F. O., nar. XX. XX. XXXX, Z. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej: Orange Slovensko a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, vedenom na bývalom Okresnom súde Svidník pod sp. zn. SK - 4C/11/2020, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. mája 2023 sp. zn. 20Co/7/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva voči žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. SK - 4C/11/2020-159 zo dňa 15. 06. 2022 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom (III. výrok).

1.1. Súd prvej inštancie sa v prvom rade vyjadril k namietanej miestnej príslušnosti. Uviedol, že žalobkyňa vstúpila do právneho vzťahu, ktorého súčasťou je aj spracovávanie ich osobných údajov so žalovanou. Práve jej odovzdali na spracovanie svoje citlivé osobné údaje, preto musí práve žalovaná voči žalobkyni ako svojmu klientovi niesť za porušenie bezpečnosti spracovania osobných údajov a za ich zneužitie osobnú zodpovednosť. Ide o zodpovednosť občianskoprávnou, ktorá je v súkromnom práve koncipovaná na princípoch zodpovednosti objektívnej, teda bez ohľadu na zavinenia. Vedený spor celkom jednoznačne súvisí so spotrebiteľskou zmluvou (zmluva o pripojení), teda aplikácia § 19 písm. d) CSP pri založení miestnej príslušnosti je správna. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii uviedol, že právny vzťah, v rámci ktorého došlo k legitímnemu odovzdaniu osobných údajov žalobkyne (a tým vznikla povinnosť a zodpovednosť ich riadneho a zákonného spracovávaní), vznikol na zákonomnom základe (§

56 ods. 3 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov) len medzi žalobkyňou a žalovanou, preto iba žalovaná (nie jej obchodný zástupca) musí niesť za porušenie ochrany osobných údajov žalobkyne občianskoprávnu zodpovednosť, ktorá je v podmienkach súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv žalobkyne založená na objektívnom princípe, a to v plnom rozsahu.

1.2. K posúdeniu, či ide o spotrebiteľský spor súd prvej inštancie uviedol, že právo na ochranu osobnosti za zásah do súkromného života žalobkyne pre porušenie ochrany jeho osobných údajov bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným Zmluvou o pripojení, pretože k porušeniu ochrany osobných údajov došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaná poskytovala žalobkyni na základe Zmluvy o pripojení a v jej rámci. Námitku premlčania vznesenú žalovanou považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú z dôvodu, že začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 09. 02. 2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcami, nie odo dňa, kedy si tlačivá v sklade všimol vedúci predajne Orange v Stropkove. Nasledujúcim dňom 10. 02. 2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula 10. 02. 2020. Žaloba bola na súd doručená dňa 04. 02. 2020, teda pred uplynutím premlčacej doby.

1.3. V konaní mal súd prvej inštancie preukázané, že pri spracovávaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Hraničná 12, 820 07 Bratislava 27 (ďalej len „Úrad“). V právoplatnom rozhodnutí Úradu zo dňa 16. 8. 2017 číslo 00777/2017-0s-17 je konštatované, že sprostredkovateľ ELSIG, s.r.o. porušil ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 ZOOÚ tým, že „... pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste nepostupoval s náležitou starostlivosťou“. Následne Úrad rozhodnutím zo dňa 22. 12. 2017 Číslo: 01515/2017-0s-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000 eur. Predmetná dokumentácia súvisiaca s bezpečnostným incidentom bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovanej v Stropkove, a to napriek tomu, že „každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste je zaevidovaný v aplikácii Archivnet, kde je uvedený aj jeho status, to jest je možné určiť v každom okamihu, či sa dokument na predajni stále nachádza alebo bol vyexpedovaný do centrálného archívu žalovanej v Lučenci“. Ak teda v aplikácii Archivnet existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálného archívu v Lučenci sa u žalovanej vykonával pravidelne raz za 14 kalendárnych dní, potom je len ťažko predstaviteľné, že sporná dokumentácia sa „len tak“ stratila z pozornosti žalovanej a zostala nepovšimnutá 3 roky.

1.4. Tvrdenie žalovanej, že „žalobcovi žiadna ujma nevznikla a vzhľadom k povahe osobných údajov ani len vzniknúť nemohla“ je v úplnom rozpore s konštatovaním Predsedníčky Úradu v rozhodnutí zo dňa 09. 03. 2018 č. k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti ELSIG, s.r.o. proti rozhodnutiu Úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcov. Predsedníčka Úradu v odôvodnení citovaného rozhodnutia zo dňa 09. 03. 2018 celkom výstižne pomenovala negatívne následky neoprávneného sprístupnenia osobných údajov neobmedzenému počtu osôb a popísala aj mieru závažnosti bezpečnostného incidentu s prihliadnutím na okolnosti, za akých k incidentu došlo, čas trvania protiprávneho konania a kategóriu neoprávnene sprístupnených osobných údajov. S poukazom na uvedené nie sú individuálne pocity žalobkyne rozhodujúcim kritériom pre posúdenie závažnosti ujmy vzniknutej na jeho právach, ale dôležitý je objektívny pohľad vo vzťahu k akejkolvek fyzickej osobe, ktorej by bolo popisovaným spôsobom zasiahnuté do jej práv. Už samotný počet dotknutých osôb (ktorých osobné údaje boli zneužitý), ale najmä rozsah bezpečnostného incidentu, miera jeho závažnosti a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, kategória neoprávnene sprístupnených osobných údajov a negatívne následky odôvodňujú oprávnenosť nároku žalobkyne na relatívnu satisfakciu za zásah do jeho práva na súkromie.

1.5. Keďže Listina základných práv a slobôd je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej

republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) súd prvej inštancie konštatoval, že aj v predmetnej právnej veci došlo u žalobkyne sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobcov.

1.6. K výške relutárnej náhrady súd prvej inštancie uviedol, že zohľadnil rozsah incidentu, počet dotknutých osôb, trvanie incidentu, význam chráneného záujmu žalobkyne (najdôležitejšie osobné identifikátory, napr. rodné číslo), aj významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu a priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.300 eur ako primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol. Podľa názoru súdu prvej inštancie táto suma napĺňa preventívnu, satisfakčnú a sankčnú funkciu, ktorú by mala spravodlivá relutárna náhrada spĺňať. Nepovažoval za vhodné pri stanovení výšky použiť prepočet podľa § 12 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pretože na základe citovaného zákona ide o systém odškodňovania obetí štátom, ktorý aj autoritatívne stanovil zákonom akú sumu prizná obetiam trestných činov. V súdnej veci však ide o typický občianskoprávny vzťah upravený normami súkromného práva.

1.7. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, pretože v predjednávanej veci bola žalobkyňa úspešná čo do preukázania základu svojho nároku, pričom výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 25. mája 2023 sp. zn. 20Co/7/2023 zmenil rozsudok vo výroku I. tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok) V prevyšujúcej vyhovujúcej časti sa žalobu zamietol. (II. výrok) Žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. (III. výrok)

2.1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania mu predchádzajúceho uviedol, že predmetom konania je nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovaného bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber, keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Podľa Princípov európskeho deliktneho práva (Principles of European Tort Law, PETL), ktoré predstavujú v interpretačnej rovine podporný prameň, aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve, a preto ich treba vziať do úvahy (Ústavný súd Českej republiky, nález Pl. ÚS 16/04 zo 4. 5. 2005) je škodou, ktorá je spôsobená inému jednak škoda majetková ale aj nemajetková; nemajetková škoda predstavuje ujmu na slobode, dôstojnosti alebo iných osobných právach (Diel VI., hlava 10, oddiel 3, článok 10:301 ods. 1). Podľa odvolacieho súdu z uvedeného nevyplývalo iné ako to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobných právach je možné subsumovať pod pojem škoda. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybné, že udalosť únikom dokladov s osobnými údajmi, ktorá zakladala nárok, ktorý bol predmetom konania, nastala v súvislosti s osobnými dátami, t. j. osobnými právami žalobkyne, čo ani sporné nebolo, ide tak o udalosť zakladajúcu nárok na náhradu škody, čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu Svidník na základe § 19 písm. b) CSP. Tvrdenie žalovanej o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník tak bolo bez relevancie.

2.2. Pokiaľ sa týka otázky premlčania žalobcom uplatneného nároku v konaní, odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 107 až 114 odôvodnenia svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukázal. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 09. 02. 2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcom. Túto skutkovú okolnosť bolo potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Nasledujúcim dňom 10. 02. 2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula 10. 02. 2020. Žaloba bola na súd doručená dňa 04. 02. 2020, teda pred uplynutím premlčacej doby. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v E.. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“

tlačív v mechu uloženom na podlahe skladu svedkom R. K. (vedúcim predajne Orange v Stropkove). Aj pohľadu konkretizácie časového momentu bola takáto výpoveď svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodit' či po 25. 01. 2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovaného nachádzali alebo nenachádzali. V prípade, ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovaného mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorý prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá v mechu už neboli uložené na podlahe skladu žalovaného, nie kedy ich tam naposledy videl.

2.3. Pokiaľ sa týka otázky pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v konaní, odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 127 - 132 odôvodnenia svojho rozhodnutia, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukázal. Bolo nepochybné, že žalobkyňa vstupovala do právneho vzťahu so žalovanou, pričom táto konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahla do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečila jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činnosti žalovanej a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. „Podle ustanovení § 13 obč. zák. občanskoprávní sankce postihují subjekty, resp. původce neoprávněného zásahu do osobnostních práv fyzické osoby, chráněné všeobecným osobnostním právem. Původcem neoprávněného zásahu přitom mohou být jakékoliv fyzické či právnické osoby. Jestliže byl neoprávněný zásah do osobnostních práv fyzické osoby způsoben někým, kdo byl použit právnickou nebo jinou fyzickou osobou k realizaci činnosti této právnické či jiné osoby, přičítá se za použití analogie ustanovení § 420 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 853 obč. zák. neoprávněný zásah samotné fyzické či jiné právnické osobě.. (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. listopadu 2001, sp. zn. 30Cdo/79/2001).“ V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak, ako to využila žalobkyňa v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemohlo byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvolávala žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie nie je dôvodná. Navyše nebyť spotrebiteľskej zmluvy, nedošlo by ani k vzniku tohto nároku, porovnaj C - 147/16 a C-59/12 - rozsudky Súdneho dvora EÚ (pozri uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/6/2020 zo dňa 29. 04. 2021).

2.4. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa s listinami zo spisu dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia k základu nároku, ktoré súd prvej inštancie posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní; v konaní súdu prvej inštancie a skutkovom závere, ku ktorému z vykonaných dôkazov dospel nebol odvolacím súdom zistený žiaden z dôvodov preukazujúcich nesprávne zistenie skutkového stavu. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do ich práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadost'učinenie podľa ods. 1 § 13 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobkyni priznané aj právo na nemajetkovú ujmu.

2.5. Mal za to, že je namieste zdôrazniť, že oblasť súkromia a ochrany osobných údajov je dynamickou kategóriou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov aj do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej sa vytvorili podmienky pre zneužitie týchto údajov. Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, právo na ochranu osobnosti možno nepochybne považovať za jednu z kategórií práva na súkromie s poukazom na článok 8 Dohovoru. Podľa rozsudku tohto súdu vo veci Rotaru proti Rumunsku (rozsudok zo 04. 05. 2000, č. 28341/95), systematické zbieranie a uchovávanie osobných údajov je zásahom do súkromného života, ich prípadné použitie je samostatným zásahom. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že

ponechaním všetkých osobných údajov žalobcov bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej značným spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru, ako aj na ostatné právne predpisy. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadostučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. Pre zistenie skutkového stavu vzhľadom na rozsah osobných údajov, ktoré vo vzťahu k žalobkyni boli predmetom potencionalného zneužitia, nie je relevantné to, ako žalobkyňa subjektívne vnímala túto hrozbu pre určenie rozsahu primeraného finančného odškodnenia (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/81/2011). Pre úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti postačí zistenie, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením v § 11 Občianskeho zákonníka. Nevyžaduje sa vyvolanie následkov. V danom prípade sa morálna satisfakcia javila ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto: dĺžka protiprávneho konania, reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu, škandalizácia osoby, opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

2.6. Proporcionalita znamená vyváženosť, pomernosť. Etymologicky tento výraz vychádza z latinského spojenia pro portio, ktorý znamená vzťah medzi viacerými prvkami. V práve býva proporcionalita spajovaná s racionalitou a spravodlivosťou, a to v minulosti často najmä v súvislosti s ukladaním trestu. Ako právny princíp znamená princíp proporcionality formálnu šablónu pozostávajúcu z niekoľkých postupne kladených otázok, ktorá sa používa pri hodnotení, či právny akt nezasahuje do základných práv a slobôd vo väčšej miere, než je potrebné. Dochádza tak k riešeniu kolízií medzi jednotlivými princípmi, resp. medzi ľudskými právami navzájom, resp. medzi ľudskými právami a verejnými dobrami. Ustanovenia o základných právach a slobodách sa nechápu ako klasické právne normy, ale ako právne princípy. Ak by sme ich chápali ako klasické právne normy s kondicionálnou štruktúrou a abstraktnou formuláciou hypotézy a dispozície, museli by sme rozhodnúť o aplikačnej prednosti jedného práva pred druhým, čo je značne problematické. Ak však ponímame tieto práva ako právne princípy, ich stret sa môže riešiť cestou optimalizácie, keď jedno právo dočasne „ustúpi“ inému, pričom však nie je negované. Výhodou môže byť maximalizovaný rozsah aplikácie oboch práv. Prioritnou zložkou princípu proporcionality je potom pomeriavanie v kolízii navzájom stojacich práv a hodnôt, ktoré sú však primafacie rovnocenné. Metodologicky potom možno pravidlo pomeriavania charakterizovať tak, že čím väčšia je miera nenaplnenia či ujma na jednom princípe, tým vyššia musí byť miera naplnenia princípu druhého. Potom možno povedať, že požiadavka vhodnosti sleduje, aby obmedzujúci prostriedok bol spôsobilý naplniť účel, ktorý je zamýšľaný a má sa dosiahnuť. Teda aký zámer mal orgán štátu obmedzením dosiahnuť, aké opatrenia na to použil a či je dosiahnutie sledovaného cieľa takýmto postupom možné. Musí existovať racionálne previazanie medzi obmedzením a sledovaným cieľom. Požiadavka nevyhnutnosti sleduje, aby nebol obmedzujúci prostriedok príliš obširný a nezasahoval do práva viac, ako je skutočne potrebné a nevyhnutné. Požiadavka proporcionality v užšom zmysle sleduje, zabezpečenie optimalizácie medzi účelom a obmedzovaným právom, teda pomer získaného prospechu a spôsobenej ujmy (Justičná akadémia Pezinok, 12. 11. 2018). Dovolací súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/215/2020 z 31. 01. 2022 uviedol, že otázka výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej

veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP zo širších hľadísk je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť. Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete“ podľa článku 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade Y. v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, i to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (JUDr. Andrea Erdősová, PhD., Krátke pojednanie o škodách, ujmach a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky zase konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné sudy porovnávajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch, porov. sp. zn. I. ÚS 2844/14.

2.7. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci v kontexte s faktormi citovanými v predchádzajúcom bode, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie vo výške 3.300 eur nezodpovedá zisteným okolnostiam a v žiadnom prípade nezodpovedá princípu proporcionality, ktorý patrí medzi všeobecné právne zásady, ktoré síce nie sú v právnych predpisoch výslovne obsiahnuté, avšak v európskej právnej kultúre sa bezozbytku uplatňujú, pričom porušením pravidla proporcionality môže dôjsť k zásahu do ústavne zaručených práv, konkrétne práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 36 ods.1 Listiny (Ústavný súd Českej republiky v náleze III. ÚS 350/03 z 29. 9. 2005). Dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, činnosť žalovanej nevykazuje znaky vysokej intenzity protiprávneho konania alebo toho, že by v jeho prípade išlo o konanie, cieľom ktorého bolo úmyselné narušenie chránených osobnostných práv. Išlo však o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11 Občianskeho zákonníka, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie opodstatnenosti náhrady ujmy v peniazoch, aj v kontexte s významným postavením žalovanej na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na preventívnu ochranu segmentu, ktorý je osobitne chránený - osobné údaje. Odvolací súd súc si vedomý, že v obdobných veciach senáty tunajšieho súdu pri rozhodovaní o výške finančnej náhrady vychádzali z 50 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4.350 eur), (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z. z.), ktorý opakovane ponížovali na polovicu s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, ale len k potencionalnej možnosti ich ohrozenia, neboli zistené dôvody ako škandalizácia žalobkyne, nedošlo opakovaniu či zvyšovaniu intenzity konania, či k úmyselnému konaniu žalovanej a podobne. Na základe uvedených skutočností považovali za primeranú náhradu za nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur. Je možné sa stotožniť s „poľahčujúcimi okolnosťami“ stojacimi v pozadí jej zníženia v porovnaní so závermi súdov prvej inštancie, no nie však so samotnou výškou priznanej finančnej náhrady. Podľa názoru odvolacieho súdu suma 110 eur vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu nepôsobila dostatočne satisfakčne ani sankčne a už vonkoncom nie preventívne, aby ho nútila správať sa voči citlivým údajom svojich klientov zodpovedne. Preto odvolací súd mal za to, že bol dôvod zasiahnuť do úvahy prvoinstančného súdu a výšku priznanej náhrady korigovať minimálne na sumu 500 eur, tak aby bol na jednej strane zohľadnený princíp proporcionality a na druhej strane zachovaný aj princíp racionality v práve.

2.8. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. §

255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania. „Ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, ako i názorom prezentovaným v Komentári k Civilnému sporovému poriadku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu. Z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Len na okraj ústavný súd konštatuje, že citáciu z odbornej literatúry nie je možné považovať za záväzný právny názor tak, ako to prezentuje sťažovateľka v ústavnej sťažnosti. Navyše krajský súd v danom prípade síce rozhodoval takpovediac s konečnou platnosťou „iba“ v merite veci a v otázke priznania nároku na náhradu trov konania. Problematika výpočtu konkrétnej výšky náhrady trov konania patrí výlučne do kompetencie okresného súdu. Uvedené má napokon oporu aj v § 262 ods. 2 CSP. Inými slovami, konanie o výške náhrady trov konania je možné považovať aj za subsystém či čiastkové konanie, ktoré je síce závislé, no do určitej miery oddelené od konania v merite veci. Na základe uvedených záverov je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Okresný súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia, v danom prípade dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k výpočtu náhrady trov konania. Ústavný súd nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.“ (pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 233/2022-18 zo dňa 24. mája 2022). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinéním, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Vo vzťahu požadovanej aplikácii výnimočného ustanovenia § 257 CSP odvolací súd poukázal na to, že v tomto prípade žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy výška úkonu právnej služby vychádza z ust. § 10 ods. 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., teda výpočtovým základom pre priznanie trov právneho zastúpenia je suma 2.000 eur, kedy je odmena právnej služby za tento úkon 91,29 eura. S poukazom na uvedenú skutočnosť preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolacie námietky žalovanej o aplikácii § 257 CSP v danom prípade, vzhľadom na výšku trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na výšku odmeny za jeden úkon právnej služby výška trov konania v žiadnom prípade nemôže pre žalovanú predstavovať sumu, ktorá by objektívne bola spôsobilá ohroziť jej finančnú stabilitu či jej podnikanie. V každom prípade každá strana sporu v prípade meritórneho rozhodnutia súdu musí si byť vedomá skutočností, že v prípade neúspechu bude niest' trovy konania. V prejednávanej veci nebolo dôvodné upustiť od tejto zásady.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu výroku I. v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu 500 eur a súvisiacemu výroku II. o trovách konania podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňovala § 420 písm. f) CSP majúc za to, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Tvrdila, že odvolací súd sa náležite nevysporiadal s jej relevantnou argumentáciou, ale časť z nej rovno odignoroval a navyše sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, tento svoj odklon nijakým spôsobom neodôvodnil, čím

je daný dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

3.1. V súvislosti s posúdením otázky premlčania dovolateľka uviedla, že dátum, kedy sa Z. W. M. oboznámil s dokumentami obsahujúcimi osobné údaje dotknutých osôb, vrátane žalobkyne (09. 02. 2017), predstavuje okamih, kedy došlo k samotnému porušeniu práva na ochranu osobnosti, avšak z pohľadu vzniku zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je právne významné, kedy došlo k zásahu, ktorý bol spôsobilý ohroziť právo na ochranu osobnosti. K tejto situácii došlo jednoznačne už momentom, kedy zamestnanec obchodného zástupcu žalovanej (sprostredkovateľa žalovanej) nedopatrením umiestnil dokumenty obsahujúce osobné údaje dotknutých osôb z chráneného priestoru značkovej predajne do nechráneného priestoru kontajnerového stojiska na umiestňovanie papierového odpadu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že k tomu došlo v priebehu mesiaca január 2017, kedy najneskôr dňa 25. 01. 2017 sa predmetné dokumenty už nachádzali v neuzamknutom sklade/kontajnerovom stojisku na papierový odpad, kde ich až dňa 09. 02. 2017 našiel oznamovateľ Z. M.. Z pohľadu plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka k začiatku jej plynutia došlo v deň nasledujúci po dni, keď došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo aspoň ohroziť osobnostné práva žalobkyne, t. j. najneskôr dňa 26. 01. 2017 (kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz) a premlčacia doba uplynula najneskôr dňa 26. 01. 2020. Dovolaťka uviedla, že odvolací súd prehliadol, resp. odignoroval celú radu dôkazov (vymenovaných v dovolaní), ktoré jednoznačne nasvedčujú tomu, že predmetné dokumenty sa najneskôr dňa 25. 01. 2017 už nachádzali v neuzamknutom sklade/kontajnerovom stojisku na papierový odpad. Posúdenie otázky premlčania zo strany odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní (je tu nesúlads medzi vykonanými skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu) a ako také je aj svojvoľné. Dovolaťka v tejto súvislosti poukázala napr. na uznesenie odvolacieho súdu z 18. 05. 2023 sp. zn. 17Co/32/2023, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z 08. 12. 2022 sp. zn. 6C/10/2020 a uznesenie odvolacieho súdu z 18. 05. 2023 sp. zn. 17Co/31/2023, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 08. 11. 2022 sp. zn. 6C/11/2020, pričom súd prvej inštancie v skutkovo a právne identických veciach vychádzal zo skutočnosti, že k protiprávnemu zásahu do práva na ochranu osobnosti došlo až momentom nálezu dokumentov s osobnými údajmi Z. M. dňa 09. 02. 2017. Ďalej argumentovala, že uvedený zásah je jedným konaním žalovanej a pre začatie plynutia premlčacej doby je určujúce, kedy došlo k bezpečnostnému incidentu, aj keď jeho prípadné účinky, resp. následky (napr. obavy žalobkyne) môžu pretrvávať po dlhú dobu a nie, kedy došlo k ukončeniu bezpečnostného incidentu (09. 02. 2017). Na podporu svojej argumentácie dovolateľka poukázala na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky (sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo 17. 02. 2011, 5Cdo/278/2007 z 25. 09. 2008 (R 75/2008), IV. ÚS 542/2013 z 23. 09. 2013, 3Cdo/174/2016 z 10. 11. 2016, 2Cdo/194/2011 z 27. 11. 2012, 4Cdo/146/2008 z 31. 07. 2008). Dovolaťka uviedla, že v tomto prípade nejde o tzv. trváci skutok, ale o jedno konanie (čin) zamestnanca obchodného zástupcu žalovanej, aj keď jeho účinky pretrvávali od 25. 01. 2017 do 09. 02. 2017. Súd nižších inštancií sa pri posudzovaní otázky premlčania práva žalobkyne na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy (resp. momentu začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby) odchýlili od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššej súdnej autority, čím porušili článok 2 CSP a tento odklon nijako neodôvodnili.

3.2. Vo vzťahu k výroku II. rozsudku odvolacieho súdu dovolateľka v zásade namietala, že odvolací súd sa absolútne nijakým spôsobom nevysporiadal s jej argumentáciou, podľa ktorej aj keď rozhodnutie o výške plnenia - peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, musí aj žalobca niesť nejakú zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu v prípadoch uplatňovania neprimeraných (neadekvátnych), či dokonca premrštených nárokov. Argumentácia žalovanej bola dôležitá pre posúdenie otázky, či žalobkyni vôbec vznikol za takýchto okolností nárok na náhradu trov konania a ak áno, v akom rozsahu, aj keď bola úspešná čo do právneho základu žalovaného nároku, teda, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté a že jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku (v danom spore si žalobkyňa uplatňovala 5.000 eur a priznaných jej bolo 110 eur, t. j. žalobkyni bola priznaná suma predstavujúca 2 % žalovaného nároku). Odvolací súd v odôvodnení rozsudku nijako nereagoval ani na žiadosť, resp. návrh žalovanej, aby v prípade, ak dôjde k záveru, že žalobkyni vznikol proti žalovanej nárok na náhradu trov konania, uplatnil pri určovaní trov konania, ktoré v tomto prípade spočívajú výlučne v trovách právneho zastúpenia, moderačné právo podľa § 257 CSP a trovy konania žalobkyni nepriznal, resp. tieto aspoň primerane znížil. Keďže odvolací súd sa nevysporiadal s relevantnou odvolacou argumentáciou žalovanej, mala za to, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne. Dodala, že ak sa

súd v odôvodnení svojho rozsudku nezaoberal právne významnými námietkami/tvrdeniami neúspešného účastníka, zaťažil svoje rozhodnutie vážnou procesnou vadou, ktorá sama o sebe zakladá dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia. Dovolateľka ďalej namietala, že odôvodnenie, resp. právny názor, že ak plná náhrada výšky trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy (bod 37. rozsudku odvolacieho súdu), sa neprejavil v úplnosti aj v samotnom výroku rozsudku o náhrade trov konania, v ktorom sa uvádza výlučne to, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak výrok o tom, že táto náhrada sa priznáva iba z prisúdenej sumy tak, ako je uvedené v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku rozhodnutia o trovách konania absentuje. Argumentovala, že takýto neúplný výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je zmätočný a nevykonateľný. Na tomto mieste poukázala na uznesenie okresného súdu z 10. 08. 2021 sp. zn. 6C/29/2018 (vydané vyšším súdnym úradníkom) v spojení s uznesením okresného súdu z 20. 01. 2022, proti ktorému podala žalovaná sťažnosť na Ústavný súd SR. Táto ústavná sťažnosť bola uznesením z 24. 05. 2022 odmietnutá, pričom dovolateľka tam uvedený právny názor Ústavného súdu SR nezdiedla. Na podporu argumentácie o zmätočnosti výroku rozsudku odvolacieho súdu poukázala aj na uznesenie odvolacieho súdu z 24. 01. 2023 sp. zn. 22Co/23/2022 v skutkovo a právne identickej veci.

3.3. S poukazom na uvedené dôvody dovolateľka navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že nesprávne posúdená námietka premĺčania ani odchýlenie sa od ustálenej rozhodovacej praxe by nemohli založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dodal, že ak súdy pri právnom posúdení vyhodnotili námietku premĺčania ako nedôvodnú, táto skutočnosť nemôže znamenať upieranie procesných práv žalovanej. Zrekapitulovala vecné dôvody, pre ktoré je námietka premĺčania neopodstatnená. Bezpečnostný incident považovala za trvajúci správny delikt, a preto až od momentu ukončenia protiprávneho stavu (09. 02. 2017) začína plynúť premĺčacia doba pre účely nároku uplatneného žalobou. Začiatok všeobecnej trojročnej premĺčacej doby v zmysle § 101 OZ plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (deň 09. 02. 2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcami), nie odo dňa, kedy si tlačivá v sklade naposledy „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Na margo argumentácie žalovanej uznesením Najvyššieho súdu SR zo 17. 02. 2011 sp. zn. 5Cdo/265/2009 uviedol, že ide o hrubú dezinterpretáciu právnych záverov citovaného rozhodnutia, pretože žalovaná zamieňa pre začiatok plynutia premĺčacej doby právne významný dátum protiprávneho konania (zavinená dopravná nehoda s následkom smrti) s dobou trvania následkov protiprávneho konania, čo sú diametrálne odlišné kategórie. Za výstižnú žalobkyňa považovala argumentáciu k námietke premĺčania vznesenej žalovanou v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Svidník z 09. 03. 2023 sp. zn. 4C/9/2020 (body 46. - 56.). Čo sa týka výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania žalobkyňa citovala z nálezů Ústavného súdu SR z 27. augusta 2020 sp. zn. II. ÚS 225/2020 a uviedla, že v konaniach o ochranu osobnosti je vždy základným konštatovanie zásahu do osobnostných práv, pričom priznanie nemajetkovej ujmy, prípadne jej výška je okolnosťou sprevádzajúcou. Aj pri nepriznaní žiadnej nemajetkovej ujmy za súčasného konštatovania zásahu do osobnostných práv žalobkyne má žalobkyňa nárok na plnú náhradu trov konania (rozdiel je len vo výške trov vychádzajúc z rôzneho výpočtového základu - § 10 ods. 8 advokátskej tarify). Z tohto dôvodu je konštatovanie žalovanej o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania bez právneho významu. Žalobkyňa ďalej uviedla, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky pre možnosť aplikácie § 257 CSP, pretože nebolo možné konštatovať výnimočné okolnosti prípadu ani dôvody hodné osobitného zreteľa. Na tomto mieste citoval z rozsudku Okresného súdu Svidník z 21. 03. 2023 č. k. 2C/13/2020-118. Postoj žalovanej, ktorá popierala samotný základ nároku žalobkyne napriek mnohonásobnému judikovaniu jeho danosti odvolacími súdmi priamo vylučuje aplikáciu § 257 CSP. Záverom poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 05. 2022 č. k. II. ÚS 233/2022-18 týkajúce sa skutkovo a právne identickej veci. Vzhľadom na uvedené dôvody navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako neprípustné alebo zamietol ako nedôvodné a priznal jej proti žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Dovolateľka vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne k dovolaniu uviedla, že dôvodom na podanie dovolania nie je samotné nesprávne právne posúdenie otázky uplatnenej námietky premĺčania a ani odklon od ustálenej rozhodovacej praxe, ale skutočnosť, že tento odklon konajúce súdy nijakým

spôsobom neodôvodnili, v čom vidí nesprávnosť procesného postupu súdov v takej intenzite, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Posúdenie otázky premlčania zo strany súdov nižších inštancií nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a ako také je svojvoľné. Reagovala na jednotlivé tvrdenia žalobkyne v jeho vyjadrení a v plnom rozsahu zotrvala na podanom dovolaní a jeho dôvodoch.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Dovolatelka vyvodzovala prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolatelkou namietaná vada zmätočnosti konania v zmysle § 420 písm. f) CSP mala spočívať v nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu tak vo veci samej, ako aj v časti náhrady trov konania.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo strany sporu, resp. účastníka konania na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

12. Dovolací súd uvádza, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany prednesené na súde prvej inštancie i v podanom odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvoľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejma

z odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Rovnako podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

13. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd konštatuje, že v postupe odvolacieho súdu v spojitosti s postupom okresného súdu nezistil žiadne vady, ktoré by boli spôsobilé ukrátiť dovolateľku na jej procesných právach a založiť tak dôvodnosť podaného dovolania.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala voči žalovanej zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.000 eur z dôvodu zásahu do osobnostných práv žalobkyne, ku ktorému malo dôjsť v súvislosti s porušením ochrany osobných údajov žalobkyne pri ich spracúvaní žalovanou v rámci plnenia spotrebiteľskej zmluvy o pripojení. Súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 3.300 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením. Proti I. a III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 3.300 eur zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti zmenil rozsudok tak, že žalobu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v tejto časti zamietol a žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko uvedený bezpečnostný incident je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 OZ. Vo vzťahu k výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy stanovenej súdom prvej inštancie (3.300 eur) však uviedol, že táto je neprimerane vysoká.

15. Na margo námietky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k prijatému rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za zjavne neodôvodnený či arbitrárny.

15.1. S otázkou premlčania sa vysporiadal v bode 14. rozsudku a zhodne so súdom prvej inštancie uviedol, že začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 09. 02. 2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcom, ktorú skutkovú okolnosť je potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Nasledujúcim dňom 10. 02. 2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 10. 02. 2020. Žaloba bola na súd doručená 04. 02. 2020 [podľa potvrdenia o prijatí návrhu na začatie konania 04. 02. 2020 (č. l. 17), pozn. dovolacieho súdu], teda pred uplynutím premlčacej doby. Odvolací súd argumentoval, že začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“ tlačív v mechu uloženom na podlahe skladu svedkom R. K.. Aj z pohľadu konkretizácie časového momentu je takáto výpoveď svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodiť, či po 25. 01. 2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovanej nachádzali alebo nenachádzali. V prípade, ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovanej mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorý prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá v mechu už neboli uložené na podlahe skladu

žalovanej, nie kedy ich tam naposledy videl. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v otázke premlčania tak nemožno považovať za nepreskúmateľné, pretože odvolací súd riadne vysvetlil spôsob, ako určil začiatok a koniec plynutia premlčacej doby v konkrétnostiach súdnej veci.

15.2. Pre úplnosť možno v tejto časti len doplniť, že otázka dôkladnosti a presvedčivosti odôvodnenia odklonu (v zmysle čl. 2 ods. 3 Základných princípov CSP), či jeho významového protikladu v podobe len všeobecných dôvodov je práve onou otázkou objektívnej spôsobilosti odôvodnenia rozhodnutia presvedčiť o správnosti zvoleného prístupu k riešeniu posudzovaného problému na strane jednej a subjektívnej uspokojivosti odôvodnenia pre toho, kto v spore neuspel, na strane druhej, z ktorých pre prípadné konštatovanie tvrdenej vady nepreskúmateľnosti je významným len to, či odôvodnenie možno (alebo naopak nemožno) považovať za uspokojivé objektívne. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP teda nie je možné považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu podľa názoru dovolacieho súdu nešlo).

16. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa aj v časti trov konania náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP). Výrok o nároku na náhradu trov konania odvolací súd zdôvodnil v bodoch 37. až 42. svojho rozsudku uvedúc, o trovách celého konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni v celom rozsahu proti žalovanej s poukazom na jeho úspech v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (bod 37. rozsudku). Odvolací súd svoje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania oprel aj o nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, ktorý bol zverejnený v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 (bod 38. rozsudku). Ak odvolací súd prípadne nereagoval na absolútne všetky námietky dovolateľky (aplikácia § 257 CSP), táto skutočnosť nezakladá vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože jednoznačne vysvetlil kľúčové dôvody, ktoré opodstatňovali priznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyni proti žalovanej v celom rozsahu.

17. Dovolaťka tiež namietala, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je neúplný, zmätočný a nevykonateľný, pretože odôvodnenie, resp. právny názor, že plná náhrada trov konania má byť určená výlučne iba z prisúdenej sumy, sa neprejavil v úplnosti aj vo výroku rozsudku o náhrade trov konania. Aj túto námietku vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnenú. Dovolací súd záverom konštatuje, že výrok rozsudku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) je úplný, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

18. Pokiaľ dovolateľka v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v dovolaní namietala, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, dovolací súd pre úplnosť veci pripomína, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (judikát R 24/2017).

19. Aj keď dovolateľka prípustnosť dovolania výslovne nevyvodzovala z § 421 ods. 1 CSP, v dovolaní argumentovala, že odvolací súd sa pri posúdení otázky premlčania odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, čo by zodpovedalo dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na § 422 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. V posudzovanej veci išlo o spotrebiteľský spor (t. j. spor s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti CSP) a dovolaním bol napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej o peňažnom plnení vo výške 500 eur. V súlade s § 422 ods. 2 CSP výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (04. februára 2020) bola 580 eur (§ 1 písm. a) Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 324/2019 Z. z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2020). Odvolací súd teda rozhodol v dovolaní napadnutom výroku o peňažnom plnení neprevyšujúcom dvojnásobok minimálnej mzdy

(1.160 eur). Prípadné nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom by preto nemohlo s poukazom na § 422 ods. 1 CSP založiť prípustnosť dovolania.

20. Dovolací súd nezistiac porušenie práva dovolateľky na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

21. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bola plne úspešná žalobkyňa, ktorej vznikli trovy dovolacieho konania. Dovolací súd mu preto voči žalovanej priznal ich náhradu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.